

Η Κύπρος να γίνει πιο διεκδικητική προς ΗΠΑ-ΕΕ

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΡΩΣΙΔΗΣ: Ο Κίσινγκερ υποκίνησε το πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου

Η Κύπρος πρέπει να είναι πιο διεκδικητική στις προσπάθειες και στις συνομιλίες της με τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρωπαϊκή Ένωση, επισφαιρίζει ο Ευγένιος Ρωσιδής, πρώην υφυπουργός Οικονομικών στην Κυβέρνηση Νίξον και ιδρυτής του Ελληνοαμερικανικού Ινστιτούτου στην Ουάσιγκτον. Η προτροπή του είναι να αξιώσουμε ως χώρα να σταματήσουν να καϊδεύουν την Τουρκία. Ο συγγραφέας του βιβλίου «Kissinger & Cyprus: A Study in Lawlessness», σκοπεύει να στείλει μια επιστολή στην επιτροπή των βραβείων Νόμπελ ζητώντας της να ανακαλέσει το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης του '73 που απένειμε στον Χένρι Κίσινγκερ και μαζί το βιβλίο του, λέγοντάς τους ότι η Κύπρος είναι ένα μικρό παράδειγμα από όλα όσα έχει κάνει ο πρώην υφυπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ.

-Το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών διοργάνωσε την παρουσίαση στη Λευκωσία του βιβλίου σας «Κίσινγκερ & Κύπρος: Μια Μελέτη στην Ανομία», που εκδόθηκε φέτος από το American Hellenic Institute Foundation, στη μνήμη των θυμάτων των εγκληματικών πράξεων του Χένρι Κίσινγκερ.

-Ναι, ήταν μια πολύ καλή παρουσίαση όπως και η ομιλία μου στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, όπου οι φοιτητές έκαναν πολύ καλές ερωτήσεις για το 1974 και ήξεραν πολλά.

-Γιατί περιμένετε 40 χρόνια για να εκδώσετε το βιβλίο σας;

-Περιμένα μέχρι να γράψω κάτι ο Κίσινγκερ. Είχε εκδώσει τρεις τόμους με τα απομνημονεύματά του. Στον δεύτερο τόμο είχε έξι σελίδες για την Κύπρο μέσα σε ένα βιβλίο των χιλίων σελίδων και ανέφερε ότι θα έγραφε πιο αναλυτικά στον τελευταίο τόμο που κυκλοφόρησε το 1999. Σε εκείνο το βιβλίο είχε κεφάλαιο 48 σελίδων για την Κύπρο, γεμάτο με ψεύτικα και παραπλανητικά στοιχεία. Έγραφε ότι ο Μακάριος προκάλεσε τον πόλεμο, ότι ήταν το πρόβλημα της Κύπρου, ότι υπήρχαν διαμάχες που προσπαθούσε να επιλύσει. Βλακείες. Έτσι αποφάσισα να γράψω το βιβλίο αυτό. Έπρεπε όμως να το είχα εκδώσει τότε, λίγο μετά το 1999. Δεν μπορούσα όμως λόγω της πολλής δουλειάς που είχα. Τελικά πριν δυο χρόνια αποφάσισα να το γράψω και πραγματικά χρειάστηκα δυο ολόκληρα χρόνια καθημερινής δουλειάς για να μαζέψω τα στοιχεία, διότι ήθελα να κάνω ένα ακαδημαϊκό βιβλίο, με τεκμήρια και αποδείξεις για τα όσα έγραφα.

Θα καλέσω την Επιτροπή Νόμπελ να ανακαλέσει το βραβείο που έδωσε στον Κίσινγκερ

-Γιατί το αφιέρωσατε και στον Χρίστοφερ Χίτσενς;
-Ο Χίτσενς ήταν καλός μου φίλος, γνωριστήκαμε λόγω του κυπριακού προβλήματος. Η πρώτη του γυναίκα ήταν Ελληνοκύπρια. Είχε εκδώσει γύρω στο 2001 το βιβλίο του «Η δίκη του Χένρι Κίσινγκερ» και ήταν ο πρώτος που έθεσε δημόσια θέμα δίωξης του Κίσινγκερ, ως διεθνούς εγκληματία. Πέθανε και δεν μπόρεσε να προχωρήσει, γι' αυτό του αφιέρωσα το βιβλίο μου.

-Το 1973 απενεμήθη στον Χένρι Κίσινγκερ και στον Βόρειο-Βιετνάμ το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης για τις συμφωνίες «Paris Peace Accords» που υποτίθεται ότι θα θερμάτιζαν τον πόλεμο στο Βιετνάμ.

-Ναι, μεγάλη ντροπή. Σκοπεύω να στείλω μια επιστολή στην επιτροπή των βραβείων Νόμπελ ζητώντας τους να ανακαλέσουν το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης του Κίσινγκερ και να τη δημοσιοποιήσω. Θα τους στείλω και το βιβλίο μου, λέγοντάς τους ότι η Κύπρος είναι ένα μικρό παράδειγμα όλων όσων έχει κάνει. Και όταν λέω μικρό εννοώ ότι ο κόσμος που σκοτώθηκε εδώ είναι λιγότερος σε σχέση με αυτούς που σκοτώθηκαν στο Βιετνάμ λόγω του Κίσινγκερ.

-Γιατί ο τίτλος «Μια Μελέτη στην Ανομία»;
-Διότι η άποψή μου στηρίζεται στο κράτος δικαίου. Όταν καταφέραμε την επιβολή μερικού εμπάργκο όπλων στην Τουρκία, αυτή βασίστηκε στο κράτος δικαίου. Παραβίασε το κράτος δικαίου και τις διεθνείς σχέσεις και ήθελα να δείξω στον τίτλο ότι είχε λάθος. Γι' αυτό και ο τίτλος.

-Υπηρετούσατε την εποχή εκείνη ως βοηθός υφυπουργός στο Υπουργείο Οικονομικών, γνωρίζατε τον Κίσινγκερ;
-Ναι, ο Κίσινγκερ είναι γοητευτικό πρόσωπο, έχει χιούμορ, ήξερα ότι είχε έλλειψη ακεραιότητας στις θέσεις του, έκανε ό,τι μπορούσε για τον εαυτό του.

ΦΩΤΟ: Γ. ΝΗΣΙΩΤΗΣ

Το Ισραήλ μπορεί να βοηθήσει την Κύπρο

-Η συμμαχία με το εβραϊκό λόμπι είναι στέρεα ή είναι παροδική;

-Όσο υπάρχει ψυχρότητα μεταξύ Ισραήλ και Τουρκίας, το Ισραήλ θα κοιτά από κοντά την Κύπρο και την Ελλάδα, όπως τώρα. Όσο είναι ο Ερντογάν στην εξουσία της Τουρκίας δεν νομίζω ότι θα έλθει κοντά στο Ισραήλ, αλλά και να το κάνει, το Ισραήλ τώρα έχει συνάψει καλές σχέσεις με την Κύπρο και την Ελλάδα και συνειδητοποιεί τη σημαντικότητα της Κύπρου. Η χώρα έχει δημοκρατία και είναι ένα νησί που μπορούν να προστατεύσουν. Πιστεύω ότι αυτή η συμμαχία θα συνεχιστεί, δεν είναι μόνο το φυσικό αέριο αλλά και άλλα κοινά ενδιαφέροντα.

-Το Ισραήλ μπορεί να μας βοηθήσει τώρα;
-Βεβαίωτα, και υποθέτω ότι η κυπριακή Κυβέρνηση συζητά αυτά τα θέματα με το Ισραήλ, διότι οι απειλές της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ επηρεάζουν και τις άλλες χώρες που είναι εκεί, Ισραήλ, Λίβανο και Αίγυπτο.

-Βλέπατε το τι σχεδίαζε για την Κύπρο;

-Όχι, δεν είχα καμία ιδέα. Στο δεύτερο κεφάλαιο του βιβλίου μου γράφω για τον υπεύθυνο του Γραφείου Κύπρου Τομ Μπουαγιά στο State Department, ότι ήταν σε αντίθεση με τον Κίσινγκερ και προσπάθησε να τον πείσει να μην επιτρέψει στους Έλληνες στρατιωτικούς να κάνουν πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου, αλλά ο Κίσινγκερ δεν τον άκουγε. Ενεθάρρυνε τους Έλληνες στρατιωτικούς να κάνουν το πραξικόπημα εναντίον του Μακαρίου. Απέτυχαν να τον δολοφονήσουν και να τον απομονώσουν, αλλά το πραξικόπημα πέτυχε.

-Ο Κίσινγκερ ήθελε την Τουρκία να εισβάλει στην Κύπρο;

-Ακριβώς. Δεν ήθελε την Κύπρο ως χώρα, ήθελε να τη μοιράσει μεταξύ της Τουρκίας και της Ελλάδας. Είπε στον πρόεδρο στον Λευκό Οίκο και είναι καταγεγραμμένο σε επίσημα έγγραφα, ότι δεν υπάρχει λόγος η Τουρκία να μην έχει το ένα τρίτο της Κύπρου και έκανε τα ίδια σχόλια στον Γκρομκο όταν συζητούσαν. Ήταν υπέρ του διαμοιρασμού της Κύπρου μεταξύ της Τουρκίας και της Ελλάδας.

-Θα μπορούσε να αποφευχθεί με μια διαφορετική δική μας πολιτική την εποχή εκείνη;

-Όταν με ρωτούν γιατί το έκανε αυτό ο Κίσινγκερ τους απαντώ διότι ήταν εναντίον της πολιτικής του Μακαρίου με τους Αδέσμευτους. Αυτός ήταν ο λόγος.

Δεν ήθελε την Κύπρο μέρος της συμμαχίας των Αδέσμευτων.

-Γιατί ο Κίσινγκερ ενδιαφερόταν για μια τόσο μικρή χώρα;

-Η Κύπρος είναι μια μικρή χώρα αλλά σε πολύ καλή στρατηγική θέση στην Ανατολική Μεσόγειο και τέλειος τόπος για τη Δύση. Υπάρχουν οι στρατιωτικές βάσεις των Βρετανών. Έχω πει επανειλημμένα ότι οι Ελληνοκύπριοι θα έπρεπε να επιμείνουν να πληρώνονται ενοίκιο από τους Βρετανούς γι' αυτές τις βάσεις, διότι είναι σε κυρίαρχο κυπριακό έδαφος. Η Κύπρος σήμερα είναι πολύ σημαντική, γι' αυτό οι Ηνωμένες Πολιτείες ενδιαφέρονται όλο και περισσότερο.

-Τι κρύβεται πίσω από το μεγάλο αυτό ενδιαφέρον των Ηνωμένων Πολιτειών;

-Η αναγνώριση ότι η Κύπρος είναι σημαντική για τις ΗΠΑ, είναι στρατηγική χώρα και τώρα έχει οικονομική αξία λόγω της ύπαρξης υδρογονανθράκων στην ΑΟΖ της. Πολιτικά είναι σημαντική για την όλη περιοχή διότι υπάρχει δημοκρατία.

-Οι ΗΠΑ δηλώνουν μέσω του αντιπροέδρου Μπάνιεντ τη σημασία της Κύπρου, αλλά τώρα με την παραβίαση της Τουρκίας στην κυπριακή ΑΟΖ πώς είδατε την αντίδρασή τους;

-Οι ΗΠΑ δεν αντέδρασαν σωστά. Θα έπρεπε να είχαν καλύτερη αντίδραση. Τώρα που θα γυρίσουμε

πίσω στην Αμερική θα πιέσουμε τον Μπάνιεντ και τον πρόεδρο Ομπάμα κατευθείαν με επιστολή γι' αυτές τις δραστηριότητες της Τουρκίας στην αποκλειστική ζώνη της Κύπρου.

-Η Τουρκία είναι πιο σημαντική για τις ΗΠΑ από ότι η Κύπρος;

-Ναι και όχι. Πολλοί λένε ότι η Τουρκία είναι πολύ μεγάλη και πιο σημαντική από την Κύπρο. Εγώ δεν συμφωνώ, πιστεύω ότι η Κύπρος είναι ένα στρατηγικό νησί για τις ΗΠΑ, αξιόπιστη χώρα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν. Όλα αυτά τα χρόνια η Τουρκία ήταν και συνεχίζει να είναι αναξιόπιστος εταίρος των ΗΠΑ. Όταν οι ΗΠΑ πιέζουν το Ιράν, η Τουρκία συνεργάζεται μαζί του. Οι δραστηριότητές της δεν συνάδουν με αυτές των ΗΠΑ σε πολλά θέματα, αλλά είναι μια μεγάλη χώρα και οι ΗΠΑ πρέπει να το λαμβάνουν υπόψη. Ο Μπάνιεντ θα έπρεπε να έλεγε στον Ερντογάν ότι είχε δικαίωμα για όσα του είπα και όχι να του απολογηθεί. Θα έπρεπε να του έλεγε να αλλάξει την πολιτική του.

-Χρειάζονται την Τουρκία στον πόλεμο εναντίον των τζιχαντιστών;

-Τι βοήθεια θα τους δώσει;

-Στο τελευταίο μέρος του βιβλίου σας αναλύετε με εύστοχο τρόπο την ανάγκη όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες εργαστούν για επανόρθωση της κατάστασης πραγμάτων στην Κύπρο μετά

Το φούτμπολ είναι η μεγάλη αγάπη της ζωής μου

-Κατάγετε από την Κερύνεια;

-Ναι, ο πατέρας μου γεννήθηκε σε ένα χωριό έξω από την Κερύνεια, τον Καραβά.

-Γεννηθήκατε στο Μπρούκλιν, είχατε επαφή με την Κερύνεια;

-Η πρώτη φορά που ήλθα στην Ευρώπη ήταν το 1954 ως νέος. Είχα τελειώσει την στρατιωτική μου θητεία στις ΗΠΑ, υπηρετούσα στην Αεροπορία και πριν ξεκινήσω τη δικηγορία αποφάσισα να πάω στην Ευρώπη. Ο πατέρας μου είχε πεθάνει ένα μήνα μετά που γεννήθηκα και δεν τον γνώρισα ποτέ, έτσι δεν ήξερα κάτι για την Κύπρο, μια που η μητέρα μου ήταν από την Πελοπόννησο, από τη Μάνη. Εκείνη μας μεγάλωσε με τον αδελφό μου. Το 1954, όταν πήγα στην Ευρώπη, ο θείος μου Γιώργος με κάλεσε στην Κύπρο, έτσι ήλθα. Είδα ότι δεν επιτρέπονταν οι Κύπριοι να πηγαίνουν στα κλαμπ των Άγγλων και έτσι ξεκίνησα να ενδιαφερόμαι για το κυπριακό πρόβλημα. Έμεινα στο σπίτι του στην Κερύνεια και πηγαίναμε στο γραφείο του, που ήταν στη Λευκωσία.

Είστε συγγενής με το πρώην πρόσβη Ζήνωνα Ρωσιδή;

-Όχι, εκείνος κατάγεται από τη Λεμεσό, αλλά πολλοί νομίζουν ότι έχουμε συγγένεια. Τον γνωρίζω.

-Το φούτμπολ είναι η μεγάλη αγάπη της ζωής σας;

-Ναι.

Ο κόσμος σας θυμάται περισσότερο ως παίκτη του φούτμπολ παρά ως πολιτικό...

-Ναι, όταν έπαιζα φούτμπολ στο Πανεπιστήμιο Columbia οι αγώνες μας ήταν το Σάββατο, κάθε Κυριακή στις επτά εφημερίδες εκείνης της εποχής στη Νέα Υόρκη, New York Times, New York Herald Tribune κ.λπ. στην πρώτη σελίδα των αθλητικών ήταν το όνομά μου για το παίχτη της προηγούμενης. Για 4 χρόνια το όνομά μου ήταν γνωστό σε όλη τη χώρα. Έλεγαν ότι ήμουν καλός, ίσως να έμοιασα του αδελφού του πατέρα μου, Γιώργου Ρωσιδή, ο οποίος ήταν πολύ καλός δρομέας στην Κύπρο.

-Πετύχατε σε όλα, ποιο είναι το μυστικό;
-Δεν ξέρω, θα έλεγα ότι πήρα την ταχύτητά μου από την Κύπρο και τη δύναμη μου από την Πελοπόννησο, τη Μανιάτικα μητέρα μου εκεί στον Ταύγετο.

-Τι πήρατε από το Μπρούκλιν;

-Μεγάλωσα εκεί, στο Μπρούκλιν ήμουν τυχερός διότι το γυμνάσιό μας ειδικευόταν στο φουτμπολ και φάνηκε ότι ήμουν πολύ καλός, έτσι πήρα υποτροφία για το κολέγιο.

-Από το φούτμπολ γίνετε πολιτικός, συνήθως οι ποδοσφαιριστές δεν έχουν τέτοια καριέρα.

-Ναι, ένας από τους λόγους που είχα πολιτική καριέρα είναι λόγω του ονόματός μου ως παίκτης του φούτμπολ. Ήμουν τόσο γνωστός που με ήθελαν να ήμουν δραστήριος στην πολιτική διότι θα έφερνα περισσότερες ψήφους.

το 1974, κάτι που θα εξυπηρετήσει, ανάμεσα σε άλλα, και τα αμερικανικά στρατηγικά συμφέροντα...

-Ναι, στο τελευταίο μου κεφάλαιο ζητώ από τις ΗΠΑ να επανορθώσουν το κακό που έκαναν, κάτι που θα εξυπηρετήσει, ανάμεσα σε άλλα, και τα αμερικανικά στρατηγικά συμφέροντα.

-Έχουν συνειδητοποιήσει το κακό που έκαναν εδώ και 40 χρόνια;

-Κάποιοι άνθρωποι στο State Department ναι. Αλλά όχι οι ανώτατοι αξιωματούχοι και δεν θα το παραδεχτούν εκτός αν πιέσουμε ξανά το Κογκρέσο.

-Βλέπετε το Κυπριακό να λύεται;

-Είμαι αισιόδοξος, αλλά για να λυθεί το Κυπριακό πρέπει να πιεστεί η Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματά της από το νησί. Αυτή η πίεση μπορεί να γίνει από τις ΗΠΑ και ΕΕ, πρέπει να θέλουν να το κάνουν. Λέω στο βιβλίο μου ότι το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να πουν στην Τουρκία να φύγει, αλλιώς θα τη διώξουν από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Τέτοια πράγματα θα πρέπει να ξεκινήσουν να κάνουν. Η Κύπρος πρέπει να είναι πιο διεκδικητική στις προσπάθειες και στις συνομιλίες της με τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Ευρωπαϊκή Ένωση και να τους ζητήσει να σταματήσουν να καϊδεύουν την Τουρκία, πρέπει να το πει πιο ανοικτά.

Ο Κίσινγκερ θα αναδειχθεί ένας από τους χειρότερους πολιτικούς

-Μέχρι το πραξικόπημα και την εισβολή ο Κίσινγκερ ήταν παγκοσμίως γνωστός ως ο Μάγος της Διπλωματίας, η αξιοπιστία του βρισκόταν παγκοσμίως στα ύψη. Με την Κύπρο άρχισε η αποδόμησή του;

-Ναι, αυτό πιστεύω, διότι δείξαμε τα λάθη που έκανε πάνω στο κυπριακό πρόβλημα. Κυρίως ο Κρίστοφερ Χίτσενς αλλά και άλλοι σοβαροί άνθρωποι έγραψαν άρθρα καταδικάζοντας πολλές από τις πολιτικές του, ιδίως κατά τη διάρκεια του πολέμου στο Βιετνάμ. Στο βιβλίο μου στο κεφάλαιο 11 αναφέρομαι σε ένα δημοσιογράφο του Λευκού Οίκου ο οποίος έγραψε ότι οι μηχανορραφίες των Κίσινγκερ και Νίξον που παρέτειναν τις διαπραγματεύσεις κατά τον πόλεμο στο Βιετνάμ για 4 χρόνια είχαν ως αποτέλεσμα 21 χιλιάδες νεκρούς. Τα ονόματά τους είναι στο Vietnam Memorial στην Ουάσιγκτον. Η Κύπρος ήταν το σημείο καμπής για τη φήμη του

και ο κόσμος άρχισε να ρωτά για πολλά θέματα στα οποία ήταν αναμεμιγμένος, Χιλή, Μπαγκδάτες, Καμπότζα. Κατά την άποψή μου οι ιστορικοί της επόμενης γενιάς θα τον θεωρήσουν έναν από τους χειρότερους πολιτικούς.

-Πώς πετύχατε την επιβολή μερικού εμπάργκο όπλων στην Τουρκία από τον Φεβρουάριο 1975 μέχρι τον Οκτώβριο 1978, παρά την αντίδραση της Κυβέρνησης Νίξον και του Κίσινγκερ;
-Ήταν πολύ δύσκολο, ήταν πρωτόκοστο το Κογκρέσο να επιβάλει εμπάργκο, διότι στηριχθήκαμε στην έννοια του κράτους δικαίου μια που η Τουρκία χρησιμοποιεί για επιδρομικούς σκοπούς όπλα που η Αμερική της παραχωρεί για την άμυνά της.

-Το γεγονός ότι είχατε για χρόνια δουλέψει ως δικηγόρος, σας είχε βοηθήσει;

-Ναι, πάρα πολύ διότι ήξερα το σύστημα, ποιους

έπρεπε να προσεγγίσουμε και πώς. Καταφέραμε να έχουμε εκτός από τις ψήφους των Δημοκρατικών, 12 ψήφους των Ρεπουμπλικάνων που ήταν σημαντικοί για να κερδίσουμε την ψηφοφορία στο Κογκρέσο. Στην προεκλογική εκστρατεία του 1976 ο υποψήφιος Κάρτερ μίλησε πολύ θερμά στηρίζοντας το εμπάργκο. Το 1977 ο Κλίφφοντ συμβούλευσε τον πρόεδρο Κάρτερ και τον έπεισε να το αποσύρει. Δώσαμε μεγάλη μάχη και χάσαμε το 1978 για λίγους ψήφους.

-Ποιος ο ρόλος σήμερα της ομογένειας, μια που κάποιοι θεωρούν ότι δεν έχει σημαντική μόνιμη επιρροή στην αμερικανική πολιτική;

Πολλοί έχουν αμερικανική πολιτική, άλλοι έχουν αμερικανική πολιτική, άλλοι έχουν αμερικανική πολιτική και πρέπει να αναζωογονήσουμε τη νέα γενιά για να συνεχίσει αυτή την προσπάθεια. Δεν θα είναι εύκολο, αλλά πρέπει να το κάνουμε. Έχουμε επιρροή και πρόσβαση που δεν είχαμε πριν το '74 ως άτομα, αλλά δεν έχουμε την κοινότητα ενωμένη πίσω από ένα θέμα, να ζητά να αποχωρήσουν τα τουρκικά στρατεύματα από την Κύπρο και να ανανεωθεί η πολιτική της Αμερικής απέναντι στην Τουρκία. Δεν μπορέσαμε να το κάνουμε αυτό.